

Lithiové otazníky

K čemu lithium

Vzácný kov lithium uchovává až trojnásobné množství energie oproti jiným kovům, proto je stále více žádanou komoditou pro výrobu baterií. Jedná se zejména o rozvíjející se výrobu elektromobilů, příp. hybridních aut, dále do mobilů a notebooků a také pro řadu součástí elektrofirem, např. Tesla. V současnosti činí cena zpracovaného lithiového karbonátu (o čistotě 99,5 %) 10-12 tis USD / tunu.

Kde se těží

- Austrálie je hlavní producent, kde se získává z rud přes polovinu celkové produkce.
- Chile je další největší producent, kde v poušti Atacama se získává ze solných jezer přes 15 % světové produkce, přičemž se k tomu využívá podzemní voda, čímž jsou tam ohroženy poslední zbytky života.
- Čína získává přes 8 % produkce
- Argentina cca 6,2 %
- Zimbabwe cca 1,6 %
- Portugalsko, jako jediná země v Evropě těží 800 t/rok.

Těžba v Krušnohoří

Území v okolí Cínovce bylo již historicky využíváno pro těžbu polymetalických rud a to jak na české, tak německé straně. Kromě lithia, kterého je zde asi 4 % světových zásob (což je nejvíce v Evropě), se zde uvažuje i těžba wolframu.

Politické otazníky

V předvolebním boji do Poslanecké sněmovny na podzim 2017 došlo k dezinformaci, že z těžby lithia by mohla mít zisk vládní sociální demokracie. Právo na průzkum na Cínovci má od r 2007 společnost Geomet, kterou vlastní australská společnost Europaen Metal Holding (EMH). Premiér Babiš navrhl, aby průzkumy dokončila česká firma státní Diamo (s mnohaletými zkušenostmi s domácí těžbou uranu) a případné zisky z těžby aby zůstaly státu, z čehož však sešlo. Současný návrh premiéra hovoří o dohodě EMH s polostátní firmou ČEZ (kterou ze 70 % ovládá stát), kdy by ČEZ měl koupit většinu uvedené australské společnosti.

Těžební návrh

Vhodnost těžby posuzuje Studie proveditelnosti, resp. zda se těžba na Cínovci vyplatí. Během 21 let by se mělo ročně těžit cca 22,5 tis t ročně.

"!"

Odborné podivnosti

Ministr životního prostředí R Brabec, odborností ložiskový geolog, po celou dobu jakoby o záležitosti nevěděl, takže byl udiven co se to u nás odehrálo a on že s tím nemá nic společného.

Strategické komodity a Čína

Čínská vláda považuje vzácné zeminy za oblast dlouhodobé strategické konkurence, která v 21. století rozhodne zda světovou vůdčí roli převezme od USA. Čína v současné době již ovládá více než 80 % trhu s jejich produkty (ať na domácí půdě, v Africe či jinde ve světě).

V publikaci "Současná Čína a my očima Evropanů" (P. Valtr, 2012) autor mj. uvádí:

Obecně pro další rozvoj je zásadní dostupnost energií a zdrojů. Protože do r. 2030 na světě přibude cca 3 mld. nových spotřebitelů, dojde k výraznému zvýšení poptávky po nerostných surovinách a tedy nutně i k rychlému zvýšení jejich cen. Vedle těžby nerostných, především energetických surovin, je v Číně významná těžba kovů vzácných zemin, které jsou tvárné, reaktivní, magnetické, refrakční. Významné je využití jejich magnetických, luminiscenčních a dalších vlastností, takže tyto se stávají strategickými surovinami (pro zdravotnictví, energetiku, dopravu, spotřební zboží a

vojenské účely). Na nich závisí současná výroba, ale i cena technicky vyspělých přístrojů, např. polovodičové elektroniky (mobilní telefony, nootebooky, počítačové čipy hardisky, monitory, displeje, LED-žárovky, plasmové televize), nanotechnologie, magnety, vojenské radary, automobilový průmysl (auto-baterie, hybridní automobily), větrné a solární elektrárny, přístroj BlackBerry aj. Jejich roční spotřeba je dnes asi jen 140 tisíc tun, avšak v moderních, zejména high tech technologiích jsou nenahraditelné. Jedná se o 17 prvků (obvykle jejich oxidů), z nichž 15 patří mezi tzv. lanthanoidy, Kromě těchto kovových prvků vzácných zemin je sledována exploatace řady dalších cenných prvků, např.: gallium (Ga), germanium (Ge), indium (In, ploché počítačové a TV obrazovky), lithium (Li), palladium (Pd, v ČR cena palladia vzrostla v r. 2010 o 101 %), rhenium (Re), selen (Se), tellur (Te), thalium (Tl), zirkonium (Zr). Jen v mobilním telefonu je více než 60 vzácných kovů. Čína má dnes fakticky monopol na vývoz uvedených kovových prvků vzácných zemin, které dodává z 97 % (těžba se soustřeďuje v jihočínské provincii Kuang-tung. Na světových zásobách vzácných kovů se Čína podílí cca 40 % (36-48 %), následuje USA s 13 % (Kalifornie – důl Mountain Pass), státy býv. SSSR (Rusko, Kazachstán), Brazílie, Bolívie (lithium), Kanada, Austrálie (společnost Lynas), Indie a Indonésie (Gebeng). Čína těžbu těchto kovů programově rozvíjela a před více než 10 lety si stanovila strategický úkol na základě největší těžby stát se lídrem v jejich zpracování a výrobě koncových produktů od poloviny 80. let vyvíjela technologii pro separaci těchto kovů. To ostatní svět nezajímalo, neboť tamní firmy dostávaly tyto kovy za nízké ceny (vyjma Japonců, kteří si vytvářeli rezervy). ... Pro čínskou řízenou ekonomiku, vyrostlou na centrálním plánování, je charakteristické, že na rozdíl od běžných kapitalistických ekonomik, uvažuje 10 až 20 let dopředu.